

**Епідеміологія захворюваності на хвороби системи кровообігу
та аналіз асортименту β-адреноблокаторів
на фармацевтичному ринку України у 2014-2016 роках**

Путненко Н.О., Яковлєва Л.В.

Кафедра фармакоеконіміки

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

feknfau@ukr.net

Вступ. У наш час серцево-судинні захворювання викликають майже 40% усіх випадків смерті серед населення більшості розвинутих країн Європи. При цьому більшість країн Центральної і Східної Європи мають більш високі показники смертності від цих захворювань порівняно з рештою країн. В Україні на хвороби системи кровообігу (ХСК) припадає понад 60% смертей осіб пенсійного віку. Для працездатного населення з 2004 року хвороби серця і судин як причина смерті вперше в історії нашої країни вийшли на перше місце [1].

З початку 70-х років минулого століття в клініці використовуються β-адреноблокатори - група лікарських засобів (ЛЗ), основною властивістю яких є здатність оборотно блокувати β-адренергічні рецептори. Їх роль в лікуванні серцево-судинних захворювань виявилася настільки значною, що в 1988 р. вчені, які брали участь у створенні β-адреноблокаторів, були нагороджені Нобелівською премією. β-адреноблокатори мають виразну антиангінальну дію, здатні зменшувати кількість нападів стенокардії і потребу в прийомі нітрогліцерину, покращувати переносимість фізичного навантаження і знижувати вираженість ішемії міокарда [2].

Мета роботи – вивчення епідеміологічних даних щодо захворювання на ХСК та дослідження асортименту і цінових характеристик β-адреноблокаторів на українському фармацевтичному ринку протягом 2014-2016 років, визначення кількості вітчизняних та імпортованих виробників.

Методи дослідження. Аналіз асортименту лікарських засобів проводили за даними інформаційно-пошукової системи «Моріон», яка включає номенклатуру ЛЗ аналізувати асортимент, середні роздрібні ціни, кількість реалізованих упаковок за певний рік [3].

Результати дослідження. В Україні ХСК у 2007 році зумовили 63,0% усіх смертей (у містах – 61,4%, у селах – 65,5%). У розвинутих країнах смертність від ХСК постійно знижується, в Україні ж вона з кінця 60-х років минулого століття (за винятком 1984-1990, 1996-1998 рр.) неухильно підвищується. За останні 10 років смертність від ХСК зростає майже на 20%, причому її рівень підвищився у більшості вікових груп. Внесок працездатного

населення у статистику смертності від серцево-судинних захворювань у 2007 році становив 11,7% [1].

У структурі смертності населення від ХСК перше місце займає ішемічна хвороба серця (ІХС). За статистичними даними різних країн, її клінічні форми реєструються у 15-20% дорослого населення. У нашій країні саме ІХС на 66,8% (у містах – на 63,9%, в селах – на 71,1%) визначає рівень смертності від ХСК усього населення і на 53,8% – його працездатної частини [1].

Бета-адреноблокатори в даний час найчастіше використовуються в Україні для лікування пацієнтів із захворюваннями серцево-судинної системи. У численних дослідженнях була доведена ефективність β-адреноблокаторів як в гострому періоді інфаркту міокарда, так і при вторинній профілактиці ішемічної хвороби серця (ІХС). Головний клінічний результат застосування цих препаратів - зниження смертності [4].

В процесі аналізу даних про ринок β-адреноблокаторів за період 2014-2016 рр. була виявлена тенденція зменшення кількості ЛЗ як іноземного, так і вітчизняного виробництва. В 2014 році було нараховано 166 ТН на основі 14 МНН, у 2015 році відбулося збільшення асортименту до 189 ТН на основі 14 МНН. При аналізі асортименту β-адреноблокаторів на фармацевтичному ринку України за 2016 рік було встановлено 14 МНН на основі яких представлено 161 ТН. Діапазон цін на ЛЗ становив від 2,14 до 361,33 грн. Найбільш дешевшим ЛЗ виявився БІДОП, Gedeon Richter (Угорщина), табл. 10 мг блістер, №28 (на основі бісопрололу), а найбільш дорогавартісним - СОТАЛОЛ САНДОЗ®, Sandoz (Швейцарія), табл. 160 мг блістер, №50 (на основі бісопрололу). В 2016 р. ринок β-адреноблокаторів був представлений 40 виробниками, з яких 13 вітчизняних і 27 іноземних. На фармацевтичному ринку України β-адреноблокатори представлені у вигляді 2 лікарських форм: таблетки (звичайні, пролонгованої дії, вкриті плівковою оболонкою, з модифікованим вивільненням), та у вигляді розчину для ін'єкцій.

Висновок. Отримані дані свідчать про те, що ЛЗ для лікування ішемічної хвороби серця представлені в широкому асортименті. Ціни в залежності від виробника варіюють від низьких до високих, що дає можливість вибору, а також робить доступним лікування для різних шарів населення з різним достатком.

Список літератури:

1. <http://health-ua.com/article/15840-shemchna-hvoroba-sertcya-epdemologiya--statistika>
2. <http://mediclab.com.ua/index.php?newsid=17821>
3. Програмний комплекс «Аптека» компанії «Моріон» [Електронний ресурс]. – режим доступу до сайту: НТГ:// pharmbase.com.ua/poisk
4. <https://www.health-ua.org/faq/kardiologiya/2327.html>